

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP

X. évfolyam 111. szám

Péntek

Debrecen, 1940 május 17

A német haderő irtózatos erejű állandó támadása miatt a szövetségesek komoly ellentámadása nem tud kibontakozni

A Narvik birtokáért folyó ütközet csúcspontjára érkezett — A Maas folyón való német átkelés nagy meglepetést keltett — Szovjetország — Jugoszláv katonai szövetség készül — Német csapatok francia területen

Belgrádban nagyon valószínűnek tartják, hogy Olaszország belép a háboruba

Vezér főhadiszállás, május 16.
A véderő főparancsnoksága jelentette:

Hollandiában a német csapatok kapitulációs tárgyalások befejezése után bevonultak Hágába és Amsterdamba.

Belgiumban az ellenség az Antwerpen-erődben, a Dyle állásban Namur-erődben felvette a harcát.

Namurtól délnyugatra hadosztályaink további sikereket értek el a Maas nyugati partján és újra a véderő mérte a francia páncélos erőkre.

Sedantól délre visszavertük a francia ellentámadásokat, amelyeket igen nehéz páncéloskocsik alkalmazásával intéztek ellenünk. A Mosel és a Rajna között, Lautertertől nyugatra és Lauterberg közelében sikerült előrehozni állásainkat.

A légihaderő május 15-én is nagy számú erővel támadta az ellenséges csapatokat és azok közeli összeköttetéseit. Menetlokokat és csapatösszevonásokat szétszórtunk, sok ellenséges páncéloskocsit találatokkal megsemmisítettünk.

A hadsereg feletti harcok térben és időben a harcok során 46 ellenséges repülőgépet lőttünk le, a légvédelmi tüzérség pedig két repülőgépet lőtt le. Ellenséges repülőgépek ellen intézett támadások során két repülőgépet pusztítottunk el a földön.

A holland és belga partok előtti tengerészen bombatalálatokkal megsemmisítettünk két torpedórombolót és három kereskedelmi hajót, köztük egy 12 000 tonnás gőzhajót, két torpedórombolót és négy kereskedelmi hajót súlyosan eltaláltunk.

Ellenséges repülőgépek az előző éjjel is behatoltak Nyugat-Franciaországba. Tervszerűen eldobták több bombát, amelyek jelentéktelen anyagi kárt okoztak, néhány polgári személyt megölték és megsebesítettek. Katonai repülőgépek nem támadtak meg és nem találtak el.

A narviki csapatok újra visszaverték az ellenség támadásait és súlyos veszteséget okoztak nekik. A Narviktól északra messze előre

tolt biztosító állásaikat, kiadott parancsra, jobban összehúzódtak. (MTI.)

—o—

Miért késik a francia ellentámadás?

London május 16.
A Reuter katonai szakértője írja:

Gamelin tábornok feladata a mostani pillanatban az, hogy helyi tartalékok vagy légierők segítségével megállítsa a németek fő támadásait, mielőtt döntene arról, hogy hol fogja stratégiai tartalékait nagyobb arányban harcbavetni a döntő ellentámadás céljából.

Ennek a régi taktikai problémának megoldása nem könnyű most, amikor az ellenség számos ponton egyidejűleg támad és az esemé-

nyek viharos gyorsasággal torlódnak egymásra. A franciáknak szerencsésük, hogy rendelkezésükre áll a Maginot-vonal, amely mögött a stratégiai tartalékok biztonságban hajthatnak végre mozdulatokat.

Az a fordulat, hogy a németeknek sikerült átkelni a Maas folyón, meglepetést keltett, azonban a németek által kialakított hídállások légitámadásokkal szemben nagyon sebezhetőek. A folyón átkelő erősítések állandóan erős légitámadásoknak van kitéve. (MTI)

A szövetségesek döntő rohama Narvikért

Narvik, május 16.
(Havas) A Narvikért vívott ütközet — úgy látszik — csúcspontjára érkezett. Elsősorban francia és kanadai csapatok telelének vesznek részt az ütközetben. A franciáknak sikerült a német állások és a város között elterülő területre nagy számú páncélos egységgel behatolni. A szövetségesek egyébként arra törekednek, hogy Stordalennél indított támadásaikkal elvágják a németek útját a svéd határ felé vezető vasúti vonalon. A német repülőgépek csak kevés löszert és élelmiszert jeresztettek le

ejtőernyőkkel a német csapatoknak. (MTI.)

Stockholm, május 16.

A Stockholms Tidningen jelentése szerint a szövetséges hatalmak állandóan friss csapatokat szállítanak partra Narviknál, hogy kikényszerítsék a döntő ütközetet. A szövetséges hadihajók állandóan bombázzák Narvikot és a robotlásokat még a svéd határon is lehet hallani. Francia alpesi vadászok Bjervik irányából 3 kilométerre megközelítették a narviki ércrakovót.

—o—

Francia területen is harcolnak a németek

London, május 16.
A Sedan körül dúló harcokról újabb jelentések érkeztek az angol fővárosba. Ezek szerint most már végleges megállapítást nyert, hogy a németek gépesített csapa-

taik legjavának harcbavetésével a Maas folyón végrehajtott átkelés után Sedannál egy kis helyen valóban behatoltak mintegy tizenöt kilométer mélységben a francia védővezetbe. Frontjuknak ezt a

keskeny, észak felé előre türemelő részét érte a leghevesebb francia ellentámadás, amelynek sikerült is a németeket az előretolt állásokból körülbelül kilenc kilométerrel visszavetni.

A megkisebbedett kiterjedésű észak felé közeledő német csapatok jelenleg elkeseredetten védekeznek. Mögöttük ugyanis közvetlenül a folyó partja húzódik. A francia hadvezetőség egyébként — hír szerint — csütörtök délután újabb 12 hadosztályt vetett harcba Sedan környékén. (KH)

Olaszország belép a háboruba?

Genf, május 16.
(MTI.) A Basler Nachrichten budapesti jelentésében megállapítja, hogy a balkáni diplomácia változatlanul folytatja erőfeszítéseit a háború távoltartása érdekében. A lap szerint Belgrádban is Olaszország magatartása áll az érdeklődés középpontjában. Belgrádban nagyon valószínűnek tartják azt a lehetőséget, hogy Olaszország belép a háboruba. A Politika berlini jelentése megerősíti azt a feltevést, hogy Szovjetország sem lebecsülendő tényező és a jelentés szerint élnék érdeklődést mutat a Balkán iránt.

Szovjet-jugoszláv szövetségi terv

Bukarest, május 16. Jugoszlávia és Szovjet Oroszország közötti kereskedelmi kapcsolatok felvételével foglalkozva a „Semaalul” megállapítja, hogy még normális időben is jelentős esemény lenne ez a tény. A lap kiemeli, hogy rövidesen jugoszláv politikusokból és katonai szakértőkből álló vegyesbizottság utazik Moszkvába újabb tárgyalások céljából.

A jugoszláv fővárosban egyre többen beszélnek egy szovjetorosz —jugoszláv szövetségi tervről,

Ankara: A nagy nemzetgyűlés a nemzetvédelmi miniszter által javasolt némi módosítással másodszori olvasásban is megszavazta az ostromállapotról szóló törvényjavaslatot.

Ottawa: Az ontarioi legfelsőbb bíróság törvénytelennek minősítette a kommunista szervezkedést.

Sydney: Mint hivatalosan közlik, a március 11-ike óta tartó sztrájk véget ért. A sztrájkban 20 000 bányász vett részt Ausztrália különböző helyen fekvő bányáiban.

Párizs: A belga nagykövetség jelentése szerint minden mozgósított, illetve mozgósítható belgának Franciaországban kell maradnia még akkor is, ha egyéni parancsot kapott, hogy Belgiumban jelentkezzenek.

Bukarest: Falticzeniben két nap óta szokatlanul hideg az időjárás. Szerdán este majdnem három óra hosszat havazott.

Genf: A La Suisse római jelentést közlő az olasz-magyar kereskedelmi tárgyalások befejezéséről.

Istanbul: Középanatóliában az Amasia város környékén felhőszerkezetek sulyos áradásokat okoztak. A Jasil Irmak folyó kilépett medréből. Sok falu víz alatt áll. Afium-Karabisszar városát is sújtották felhőszerkezetek és jégverések. Több száz lakóházat ki kellett üríteni. A közlekedés szünetel, az anyagi kár tetemes.

Wellington: A újzealandi miniszterelnök a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a gyanús tevékenységet folytató elleneségek külföldieket internáltak. A hatóságok a külföldieket szigorú ellenőrzés alatt tartják.

Lima: Quitóból érkezett jelentés szerint Peru és Ecuador határán ismét határvillongás volt. Az összetűzés során egy ecuadori tiszt megsebesült.

VIG-MOZI
Szeleczky Zita
Jávor Pál
 Maklár Zoltán, Kőműves Sándor, Rátkay, Bihary, Szalay Karola főszereplésével
GÜL BABA
 A magyar filmgyártásnak legnagyobb büszkesége! A legtökéletesebb és legvidámabb magyar filmrémek. Martos-Huszka örökbeesü operettje. Igazi élmény!
 Előadások kezdete: 5, 7 és 9 óra.

Sikkasztás büntette miatt letartóztatták Gombás Sándor klinikai altisztet

A debreceni Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatalában észrevették, hogy a befizetéseknél hiányok mutatkoznak. Először házi vizsgálatot rendeltek el és megállapították, hogy valóban nagyobb összeg hiányzik. A házi vizsgálat befejezése után ismeretlen tettes ellen feljelentést tettek a rendőrségen. A rendőrség széles körű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére és a nyomozás eredményre is vezetett, mert sikerült megállapítani, hogy a sikkasztásokat Gombás Sándor, klinikai gazdasági hivatalának érettségizett altisztje követte el.

Gombás kihallgatása során töredelmes beismerő vallomást tett, miután a rendőrségről átkisérték az ügyészség fogházába. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró csütörtökön hallgatta ki az egyetemi altisztet. Gombás Sándor a vizsgálóbíró előtt is beismerő vallomást tett, hogy a sikkasztást folytatólagosan követte el oly módon, hogy a felektől átvett pénzeket nem fizette be a pénztárba, hanem saját céljaira fordította. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró Gombás Sándor klinikai altisztet beismerő vallomása után vizsgálati főszámba helyezte és visszakísérték az ügyészség fogházába.

Elkeseredésében a mestergerendára akasztotta fel magát

Tegnap a Toroczkó utca 21 számú házban, Kovács István 71 éves napszámos, lakásának mestergerendájára felakasztotta magát s mire hozzátartozói rátaláltak, már nem lehetett segíteni rajta, mert meghalt. Az öngyilkosságról azonnal értesítették a rendőrség sérülési osztályát. A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy Kovács István gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettől. Miután bűncselekmény nem fogorogott fel, a temetési engedélyt megadták.

A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy Kovács István gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettől. Miután bűncselekmény nem fogorogott fel, a temetési engedélyt megadták.

Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő európai hírű!

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő, ivó- és belélegzőkurák. A szoboszlói GYÓGYVIZ' és a szénsavval telített „HAJDÚVIZ” mindenütt kapható. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78 fokos sós, jódos, brómos, hidrocarbonsavas hévíze táplálják.

3000 liter forróvíz percenként.

Magyar és németnyelvű ismertetővel készsággal szolgál az Igazgatóság

Debreceni gyermekek nyaralása Kárpátalján

Dr. Balogh Sándor tb. főjegyző, vitéz Szegedi Gyula világlátási vállalati igazgató és dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok elutaztak Debrecen város testvérvárosába, hogy helyszíni tárgyalásokat folytatassanak a nyaralattal kapcsolatos ügyekben.

Látogatást tettek Ilnický Sándor nagyprépostnál, a kormányzó biztosság főtanácsadójánál és Marina Gyula kulturális tanácsadójánál majd megismerkedtek Ökörmező, Alsószinev és Felsőszinev és Vuoskómezővel.

Az idén a Világlátási Vállalat alkalmazottainak 70 gyermeke nyaral június elsejétől Ökörmezőn, ahol az ottani polgári iskolában nyernek elhelyezést. Ugyanekkor Debrecenből még 30 szegénysorsu leánygyermeket visznek Alsószinevra, Debrecenbe viszont ismét két, egyenként 45-45 főből álló turnusban jönnek ruszin gyermekek a Nagyerdőn levő nyaraló helyre.

Cserkészklubok terve is felmerült a nyaralattal kapcsolatos ügyekben. Ennek megbeszélésére és a hely kiválasztására Kornya Sándor református főgimnáziumi cserkészparancsnok és Nagy Miklós piarista gimnáziumi cserkészparancsnok utazott fel a testvérvárosokba.

A cserkészparancsnokok úgy döntöttek, hogy Felsőszinev község közelében létesítenek cserkészklubot.

Romantikus hangverseny

A városi zeneiskola 21-én kedden este 8 órakor tartja akadémiai növendékeivel Schubert, Schumann, Chopin, Brahms stb. műveiből össze-

Nyomatványait

IZLÉSEK ÉS KIFOGÁSTALAN MINŐSÉGBEN KÉSZÍTÉSEZ

„ALFÖLD” nyomdavállalat

DEBRECEN, PIAC-UTCA 41. SZÁM.

Tegyen egy próbarendelést.

szeállított romantikus hangversenyt. Jegyek e hangversenyre ingyenesen igényelhetők a zeneiskola titkári hivatalában naponta délelőtt 9-1 óráig és délután 3-6 óráig. Vár utca 1. Telefon 28-96.

Holnap lesz a kollégiumi ifjúság telepítési hangversenye

A kollégiumi ifjúság a telepítési mozgalom céljaira jótékony célú telepítési hangversenyt rendez május 18-án szombaton este a Kósponti Egyetem aulájában pontosan 6 órai kezdettel. Előadástartására megnyitják a most élő magyar írók egyik legnagyobbikát, Kodály Jánost, akit Debrecen magyar társadalma már szívébe fogadott könyvei, regényei, Finnországról szóló utjegyzetei, de főképpen a nagy magyar sorskérdéseket olyan bátor és elhallgathatatlanul lelkiismeretbevágóan feldolgozó színházi darabjai, mint a Földindulás, Vidéki történet stb. által is.

Erre a hangversenyre a műsor megváltása kötelező. Műsorok elvételben kaphatók dr. Bertók Lajos könyvkereskedésében, a Kónya utcában, Kossuth utca 1, a kollégiumi és egyetemi főkönyvtárban, a hangverseny iránt már eddig nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Országos repülőnap lesz júniusban Debrecenben

A Debreceni Repülő Club nyaraló repülőterét nagyszabású országos repülőnap keretében június 16-án nyitják meg és avatják fel. A felavatásra ezideig a Műegyetemi Sportrepülő Egyesület, a Műegyetemi Repülő Osztály, a BESZKART sportrepülő osztály, a Szolnoki Repülő Egyesület, a Szentesi Repülő Club, a Kassai Repülő Club jelentette be részvételét.

Az ünnepélyes megnyitáson résztvevő és motoros műrepüléseket mutatnak be. A megnyitó beszédet Horthy István, a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap, a Magyar Aero Szövetség elnöke és a Debreceni Repülő Club díszelnöke mondja. Részt vesz a repülőteret avatás Varga József kereskedelmi miniszter is és a magyar sportrepülő elnöke számos kimagasló egyénisége az ünnepély keretében keresztel meg a klub repülőgépeit is.

A június 16-i ünnepélyes megnyitást megelőzően és követően nagyszabású kiállítást rendez a klub értékes és tanulságos anyaggal. A kiállítás 15-én és 17-én egész napos lesz, június 16-án pedig délig fog tartani.

METEOR MOZGÓ

Szombaton! Csak egy nap! Francia gyarmati történet!

Algiri légió

Charles Vanel, Marie Bell és Pierre Renoir főszereplésével.

Fényes kíséreműsor

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 óra.

Kétévi fegyházat kapott a megvett ház felgyújtásáért

A beregszászi törvényszék két évi fegyháza itélte Balogh Bálint verbőci lakost gyújtogatásért. Ez év júniában Balogh megvásárolta Bodor Endre házikóját 1150 pengőért. Rögtön kifizetett 310 pengőt, a hátralévő összeget pedig két hónap múlva kellett volna kiegyenlítenie. A megállapodás szerint az előleg elvész, ha erre az időpontra nem fizeti ki a teljes összeget. Ez az eset be is következett és a fizetni nem tudó Balogh elkeseredésében este pipájának paraszát a ház zsupfedelére dobta.

A ház égni kezdett, a tűz gyorsan terjedt, úgyhogy Bodor Endre családjával csak az utolsó pillanatban menekülhetett ki a lángokból.

A ház leégett és Balogh Bálint visszakövetelte az előlegezett 310 pengőt. Ez terelte rá a gyenut. A csendőrségen történt kihallgatása után azután be is ismerte tettét. A törvényszék ítéletében a vádlót belenyugodott, védője azonban fellebbezést jelentett be, egyben kérte védenése elmebeli állapotának megvizsgálását.

mentesen kapható úrlapon kell előterjeszteni. Az úrlapot két példányban kitöltve 1940 június 30-ig kell benyújtani az illetékes elsőfokú iparhatóságához. Ha az érdekelte kereskedő vagy iparos kérelmét az említett hatánapig szabályszerűen nem terjeszti elő, foglalkozását e hatánap után nem folytathatja.

A kormányzói biztos a kérelmek tárgyában jogorvoslat kizárásával dönt. Kedvező döntését utólag megváltoztatja akkor, ha megállapítást nyert, hogy a folyamodó folyamodványában valótlan adatokat jelentett be.

A folyamodványok és ahöz mellékeltek oktratok, amíg az utóbbia-

kat más célra fel nem használják illetékmentesek.

A rendelet utolsó szakasza részletesen felsorolja azokat az iparjogositványokat, amelyekre a rendelet hatálya nem terjed ki.

Kisgyermek halála a csordakistban

Nyirábrány község határában kisgyermek hulláját hozta fel a felhúzott veder egy kut mélyéről. A nyomozás kiderítette, hogy a vízbefullt kisgyermek Medgyeske

József 3 éves nyírabátori kislíval azonos. Halálának körülményei mindezekig ismeretlenek. A vizsgálat teljes erővel megindult.

Japan a be nem avatkozás politikája mellett

Bár Londonból és Párisból olyan jelentések érkeztek, amelyek megígérték a hollandiai mai helyzet fenntartását, a japán sajtó szerint a helyzet alakulása egészen bizonyos talán és ezért a legelősebben figyelni kell a hollandiai kérdés fejlődését. A lapok szerint a kormány tanácsadóinak értekezlete foglalkozott Holland-India kérdéssel és arra az eredményre jutott, hogy Japánnak ki kell tartania a

benemavatkozás politikája mellett. A kormánynak azonban a helyzet gyors fejlődésére való tekintettel meg kell kettőznie a figyelmét és főképp fel kell készülnie a holland indiai helyzetben bekövetkező minden változásra. Egyes lapok szerint a holland kormány teljesen az angol külpolitika kezébe került és Japánnak attól kettő tartania, hogy harmadik hatalom veszélyezteti Holland-Indiát.

Közösen akarnak tiltakozni az amerikai államok

Washington, május 16. Garay Panama külügyminisztere átnyújtotta Cordell Hull amerikai külügy miniszternek az Uruguay külügyminisztere által Panama elnökéhez intézett üzenetet, amelyben azt javasolja, hogy az amerikai kormányok Panamában jóváhagyott határozatuk értelmé-

ben jelentsék ki Belgium, Hollandia és Luxemburg semlegességének megsértésével és felségjoguk ellen intézett támadással kapcsolatban, hogy a semlegesség megsértését, vagy gyengébb nemzetek megszállását a hadviselésben és a háború sikerében nem igazolható intézkedésnek tekintik

Felfüggesztett díjszabás korlátozások

Az államvasutak igazgatósága közli, hogy az érvényben lévő személydíjszabási korlátozásokat éspedig: a) a társutazási menetkedvezményre, b) a hazai tanulmányi kirándulásaira engedélyezett 50 %-os menetkedvezményre, c) az ugynevezett különkioszi kedvezményre és végül

d) a balaton-tavi és velencei álmásokra legalább huszas csoportban utazók részére engedélyezett 50 %-os kedvezményre vonatkozó korlátozásokat május 19-ével érvényen kívül helyezik. A különvonati kedvezményekre vonatkozó korlátozások azonban további intézkedésig érvényben maradnak.

Gazdasági tárgyalások Romániával

Romániával még mindig folyamatban vannak a megkezdett gazdasági tárgyalások. Budapesten folynak a megbeszélések. Az utóbbi napokban némi közeledés történt a magyar állásponthoz. A kliringárfolyam megváltozta-

tására sor kerül. Egyelőre még különbség van az árfolyamok tekintetében a magyar és román álláspont között, de remélhetőleg sikerült majd áthidalni és a románok elfogadják a jól indokolt magyar javaslatot.

Hirtelen halál az Erzsébet utcán

Szerdán délelőtt Mészáros János 49 éves munkás, Erzsébet-utca 22 szám alatti lakos butorszállítás közben hirtelen rosszul lett és mielőtt segíthettek volna rajta, meghalt. A halálesetről jelentést tettek a rendőrség sőrülési osztályán. A rendőrség a hirtelen halálessettel kapcsolatban rendőrorvosi boncolást rendelt el, mert az volt a gyanu, hogy a szerencsétlen munkásra valamelyik butordarab ráesett és azért halt meg. A rendőrorvosi boncolás során megállapították, hogy Mészáros János tüdő-

gyulladás és vérmérgezés következtében halt meg. Miután bűncselekmény nem forog fenn, a királyi ügyészség megadta a temetési engedélyt.

A GYOMQR-, bél-, máj-, epe- és anyagcserebetegségek kezelésében, a tápasatorna tartalmát reggel felkeléskor egy pohár természetes FERENC JOZSEF keserűviz csakhamar felhigítja és levezeti s az emésztés további folyamatát igen kedvezően befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!

Felülvizsgálják a kárpátaljai iparjogositványokat

A rendeletben foglalt rendelkezések a kárpátaljai iparjogositványok felülvizsgálatának szabályozásával figyelemmel vannak azokra a tapasztalatokra, melyek a felvidéki iparjogositványok felülviz-

gálatánál kapcsolatos eljárás során felmerültek.

Az iparjogositványok felülvizsgálatát a kárpátaljai területek kormányzói biztosa intézi.

A kérelmeket a rendeletben megállapított mintának megfelelő és az elsőfokú iparhatóságnál di-

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

BUDAPESTTELEGYIDŐBEN

London és Páris 6 hónapon át egyfolytában műsoron volt szenzációja:

Örökké

(Törvény szerint a másé)
A feláldozott szerelem felejthetetlen filmje.

Főszereplők: MERLE OBERON és LA WRENCE OLIVER

Legújabb Magyar Világhíradó! Előadások kezdete: 5, 7 és 9.

Most jelent meg

dr. DULIN ELEK miniszteri tanácsosnak, a m. kir. miniszterelnöki sajtóosztály helyettes vezetőjének házagspótló könyve:

A Hatályos Magyar Sajtójog

5 PÉNGŐ
A R A : című nagyszabású munka a megfelelő magyarázatokkal a Sajtókamara kiadásában. — Ez a mű nemcsak a sajtót és a jogásztársadalmat érdekli, hanem azokat a vállalatokat és intézményeket is, amelyeknek bármilyen kapcsolatuk van a sajtóhoz.

A P O L L O FILMSZÍNHÁZ

Ma utoljára!

PAUL HÖRBIGER parádés alakításával a

Gyermekorvos

Kisérő műsor: MEGINDULT AZ ERDŐ, magyar kulturfilm. Legújabb Magyar Világhíradó! Előadások kezdete: 5, 7 és 9.

